

Sygn. akt **XX GC 638/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Baran
Protokolant:	sekr.sądowy Hanna Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **S.A. w W.**

przeciwko (...) **S.A. w Ł.**

o zapłatę

orzeka:

1. oddala powództwo,
2. zasądza od powoda (...) S.A. w W. na rzecz pozwanego (...) S.A. w Ł. kwotę 3 617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Agnieszka Baran

Sygn. akt XX GC 638/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 kwietnia 2013 roku powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł w nakazanie pozwanemu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł., aby zapłaciła na rzecz powoda kwotę 90.858,93 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 2 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Powód wywodzi swoje roszczenie z gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu do polisy nr (...) z dnia 07.01.2010r., udzielonej powodowi jako beneficjentowi w dniu 05.02.2010r. przez pozwanego jako gwaranta. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że doręczył pozwanemu prawidłowe wezwanie do zapłaty w dniu 01.03.2012r., zatem termin wypłaty kwoty gwarancji upłynął w dniu 01.04.2012r. (pozew k. 3 – 7).

Sąd uwzględnił roszczenie powoda w całości i w dniu 5 czerwca 2013r. wydał w sprawie prowadzonej pod sygn. akt XX GNC 379/13 nakaz zapłaty, w którym nakazał pozwanemu, aby zapłacił na rzecz powoda żadaną kwotę i obciążył pozwanego kosztami procesu (nakaz zapłaty k. 95).

Pozwany złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm

przepisanych. Pozwany podniósł, że nie wypłacił powodowi kwoty gwarancji, albowiem dołączona do wezwania do zapłaty kopia wezwania dla zobowiązanego nie wykazuje, że kwota w wezwaniu dotyczącym zapłaty kwot należnych wynika z gwarancji ubezpieczeniowej nr (...). Ponadto wezwanie do zapłaty skierowane do pozwanego było niekompletne. Z wezwania do zapłaty nie wynika, że żądanie dotyczy niewykonania lub nienależytego wykonania kontraktu objętego gwarancją – kontraktu nr (...) zawartego pomiędzy powodem a zobowiązanym (odpowiedź na pozew k. 100 – 102).

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 sierpnia 2009 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (działający obecnie pod firmą (...) S.A.) zawarł z Zakładem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. umowę nr (...) o wykonanie robót budowlano – montażowych dla inwestycji Budowa Drogowej Trasy (...) – odcinki Z1, Z2 w Z.. Integralną część umowy stanowiły Warunki Ogólne Umowy o wykonanie robót budowlano – montażowych (...). Zgodnie z § 18 ust. 1 (...) celem zabezpieczenia ewentualnych roszczeń (...) S.A. z siedzibą w W. z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy nr (...) Zakład (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. zobowiązał się dostarczyć (...) S.A. z siedzibą w W. w terminie 14 dni roboczych od dnia podpisania umowy bezwarunkową, nieodwołalną gwarancję bankową lub wiarygodną gwarancję wiarygodnego towarzystwa ubezpieczeniowego, zaakceptowaną przez (...) S.A. z siedzibą w W., na kwotę stanowiącą (...) wartości brutto wynagrodzenia umownego ustalonego na kwotę 5.150.000 zł powiększonego o podatek VAT, płatną na pierwsze żądanie, w terminie ważności do upływu 30 dni po dacie odbioru końcowego całości inwestycji.

Dowód: umowa k. 39 – 60.

W wykonaniu § 18 ust. 1 (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. dostarczył (...) S.A. z siedzibą w W. gwarancję ubezpieczeniową należytego wykonania kontraktu do polisy nr (...) z dnia 07.01.2010r. W dniu 5 lutego 2010r. (...) S.A. z siedzibą w Ł., jako gwarant, udzieliła beneficjentowi gwarancji – (...) S.A. z siedzibą w W. gwarancji należytego wykonania kontraktu nr (...) zawartego pomiędzy beneficjentem a zobowiązanym – Zakładem (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. z dnia 04.08.2009r., którego przedmiotem były prace budowlane. Zgodnie z pkt 1 i pkt 2 gwarancji ubezpieczeniowej gwarant zagwarantował nieodwołanie i bezwarunkowo na zasadach określonych w gwarancji zapłatę beneficjentowi należności do kwoty 628.300 zł z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez zobowiązanego kontraktu nr (...). Zgodnie z pkt 4 gwarancji ubezpieczeniowej gwarant zobowiązał się zapłacić na rzecz beneficjenta należną kwotę w terminie 30 dni od daty otrzymania od beneficjenta wezwania do zapłaty wraz z załącznikami w postaci:

- a) pisemnego oświadczenia, że zobowiązany nie wykonał lub nienależycie wykonał kontrakt objęty gwarancją oraz, że żądana kwota jest należną z tytułu gwarancji ,
- b) potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii wezwania do zapłaty kwot należnych z tytułu niniejszej gwarancji wraz z potwierdzeniem wysłania,
- c) dokumentów poświadczających umocowanie osób podpisanych pod wezwaniem do zapłaty (np. aktualny wypis z KRS) (pkt 6 gwarancji ubezpieczeniowej).

Wezwanie do zapłaty musiało być podpisane przez osoby właściwie umocowane w imieniu beneficjenta i złożone w okresie ważności gwarancji (pkt 5 gwarancji ubezpieczeniowej). Zgodnie z pkt 8 gwarancji ubezpieczeniowej wezwanie do zapłaty niespełniające wymogów formalnych określonych w pkt 5 i pkt 6 gwarancji jest bezskuteczne. Tylko kompletne wezwanie do zapłaty otrzymane przez gwaranta w terminie ważności gwarancji powodowało obowiązek wypłaty gwarantowanych należności. Gwarancja była ważna w okresie od dnia 05.02.2010r. do dnia 20.04.2012r., a beneficjent był zobowiązany do zgłoszenia żądania zapłaty z gwarancji w terminie obowiązywania gwarancji pod rygorem odmowy zapłaty przez (...) S.A. gwarantowanego świadczenia.

Dowód: gwarancja ubezpieczeniowa k. 37 – 38.

(...) S.A. z siedzibą w W. obciążył Zakład (...) Sp. z o.o. kosztami wykonania napraw studni technicznych. W dniu 04.04.2011r. (...) S.A. wystawił na rzecz Zakładu (...) Sp. z o.o. fakturę nr (...) na kwotę 8.856 zł z tytułu napraw studni teletechnicznych N. i (...), której termin płatności upłynął w dniu 04.05.2011r. W dniu 28.11.2011r. (...) S.A. wystawił na rzecz Zakładu (...) Sp. z o.o. fakturę nr (...) na kwotę 82.002,93 zł z tytułu naprawy uszkodzonej kanalizacji teletechnicznej, której termin płatności upłynął w dniu 12.12.2011r. Zakład (...) Sp. z o.o. nie uregulowała należności z tytułu wykonanych napraw. Wezwaniem do zapłaty z dnia 16.12.2011r, doręczonym w dniu 21.12.2011r. (...) S.A. wezwał Zakład (...) Sp. z o.o. do uregulowania w terminie 7 dni zaległych zobowiązań wynikających z refaktury nr (...) na kwotę 8.856 zł oraz refaktury nr (...) na kwotę 82.002,93 zł.

Dowód: wezwanie do zapłaty k. 61, potwierdzenie odbioru k. 62, faktury k. 63 – 64, k. 66 – 67, protokoły k. 65, 68, szkic k. 69 – 72.

Zakład (...) Sp. z o.o. nie zapłacił na rzecz (...) S.A. żądanej kwoty 90.858,93 zł z tytułu zapłaty za refakturę nr (...) oraz refakturę nr (...). W konsekwencji czego (...) S.A. z siedzibą w W. w dniu 1 marca 2012 roku wezwał (...) S.A. z siedzibą w Ł., jako gwaranta należytego wykonania umowy nr (...) z dnia 04.08.2009r., do zapłaty kwoty 90.858,93 zł z gwarancji ubezpieczeniowej do polisy nr (...) z dnia 07.01.2010r. Jednocześnie powód złożył oświadczenie, że zobowiązany Zakład (...) Sp. z o.o. nienależycie wykonał kontrakt objęty gwarancją, a tym samym żądana kwota jest beneficjentowi należną z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu do polisy nr (...) z dnia 07.01.2010r. Do wezwania powód dołączył poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię wezwania zobowiązanego do zapłaty z dnia 16.12.2011r. oraz odpis aktualny KRS beneficjenta.

Dowód: akta szkody, wezwanie do zapłaty k. 73 – 77, k. 104 – 106.

Wezwaniami z dnia 06.04.2012r. oraz z dnia 16.06.2012r. powód wezwał ponownie pozwanego do zapłaty kwoty 90.858,93 zł z gwarancji ubezpieczeniowej do polisy nr (...) z dnia 07.01.2010r. w terminie do 31.03.2012r. Decyzją z dnia 17.04.2012r. (...) S.A. z siedzibą w Ł. odmówił wypłaty kwoty gwarancji z gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu nr (...) z dnia 07.01.2010r., albowiem nie zostały spełnione wymogi określone w gwarancji ubezpieczeniowej, tj. dołączona kopia wezwania do zobowiązanego nie wskazała, że kwota wskazana w wezwaniu dotyczy zapłaty kwot należnych z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania kontrakt.

Dowód: wezwania do zapłaty k. 78 – 79, decyzja k. 80, k. 103.

Wezwaniem do zapłaty z dnia 06.12.2012r. (...) S.A. z siedzibą w W. ponownie wezwał (...) S.A. do zapłaty kwoty 90.858,93 zł z gwarancji ubezpieczeniowej, zgodnie z prawidłowo złożonym żądaniem wypłaty. Powód wskazał, że kwota wskazana w wezwaniu skierowanym do zobowiązanego dotyczy kwot należnych z tytułu nienależycie wykonanego kontraktu.

Dowód: akta szkody, ostateczne wezwanie do zapłaty k. 81 – 83, k. 110 – 113.

W dniu 19.12.2012r. (...) S.A. z siedzibą w W. ponownie wezwał (...) S.A. z siedziba w Ł. do niezwłocznej zapłaty kwoty 90.858,93 zł z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu do polisy nr (...) z dnia 07.01.2010r.

Dowód: akta szkody, ostateczne wezwanie do zapłaty k. 84 – 85, k. 107 – 109.

Powyższy stan faktyczny został ustalony przez Sąd Okręgowy na podstawie wyżej powołanych oryginałów oraz odpisów dokumentów, jak również faktów przyznanych w toku postępowania przez stronę przeciwną (art. 229 k.p.c., art. 230 k.p.c.). Strony nie kwestionowały autentyczności załączonych do akt sprawy dokumentów (w tym zgodności złożonych odpisów z istniejącymi oryginałami), ani ich treści, a wobec tego, że nie budziły one również wątpliwości Sądu.

Sąd Okręgowy w Warszawie zważył co następuje:

Żądanie powoda jako niezasadne nie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie powód (...) S.A. z siedzibą w W. żądał zasądzenia od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w Ł. kwoty 90.858,93 zł, z tytułu wystawionej w dniu 5 lutego 2010r. przez pozwanego gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontaktu do polisy nr (...) z dnia 07.01.2010r. Między stronami nie było sporo co do faktu wystawienia takiej gwarancji, a także co do zakresu gwarancji, czyli objęcia przez pozwanego ochroną ubezpieczeniową niewykonania lub nienależytego wykonania umowy nr (...) łączącej powoda jako wykonawcy z Zakładem (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. jako podwykonawcą. Zakres gwarancji ubezpieczeniowej został potwierdzony przez pozwanego w toku niniejszego postępowania. Natomiast z treści gwarancji ubezpieczeniowej nie wynika, aby dotyczyła ona umowy nr (...). Z punktu 1 gwarancji ubezpieczeniowej wynika, że pozwany udzielił gwarancji dotyczącej wykonania kontraktu nr (...). Zgodnie z stanowiskami stron pozwany udzielił gwarancji wykonania kontaktu objętego umową z dnia 04.08.2009r. dotyczącego wykonania zadania inwestycyjnego o nazwie B. (...) (...) – odcinki Z1, Z2 w Z., o którym mowa w umowie o nr (...).

Z kolei pozwany konsekwentnie wnosił o oddalenie powództwa podnosząc, że wezwanie do zapłaty kwoty 90.858,93 zł z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej nie spełniało wszystkich wymogów formalnych określonych w pkt 6 gwarancji ubezpieczeniowej, albowiem dołączona do wezwania do zapłaty kopia wezwania do zobowiązanego nie wskazuje, iż kwota wskazana w wezwaniu dotyczy zapłaty kwot należnych z tytułu gwarancji ubezpieczeniowej nr (...), a wezwanie do zobowiązanego było niekompletne.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył wyłącznie prawidłowości realizacji przez powoda uprawnień do otrzymania od pozwanego na mocy gwarancji ubezpieczeniowej zapłaty kwoty objętej żądaniem pozwu. Kwestią sporną pozostawała zatem ocena, czy skierowane przez powoda do pozwanego wezwanie do zapłaty kwoty 90.858,93 zł, z tytułu wystawionej przez pozwanego w dniu 05.02.2010r. gwarancji ubezpieczeniowej spełniało wymagania określone pkt 5 i pkt 6 gwarancji ubezpieczeniowej.

Gwarancja ubezpieczeniowa jest jedną z czynności ubezpieczeniowych. Stanowi pisemne zobowiązanie zakładu ubezpieczeń (gwaranta) do wypłaty na rzecz beneficjenta gwarancji określonej sumy pieniężnej, na wypadek wystąpienia określonego w umowie gwarancyjnej zdarzenia. Umowa gwarancyjna zawierana jest pomiędzy gwarantem a zleceniodawcą (dłużnikiem). Jest umową nienazwaną. Posiada oparcie prawne przede wszystkim w zasadzie swobody zawierania umów ukonstytuowanej w art. 353¹ k.c. Oznacza to, że strony mogą same według swojej woli ukształtować treść łączącego je stosunku prawnego. Treść ta nie może być sprzeczna z obowiązującym prawem, właściwością stosunku prawnego i zasadami współżycia społecznego.

Udzielenie gwarancji nieodwołanej, bezwarunkowej i na pierwsze żądanie prowadzi do powstania silnej i stabilnej więzi prawnej, w ramach której odpowiedzialność gwaranta nie jest uzależniona od zdarzenia przyszłego i niepewnego, a gwarant zapewnia uprawnionemu wypłatę umówionej sumy od razu po zgłoszeniu przez niego stosownego żądania. Beneficjent gwarancji może domagać się spełnienia świadczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela po złożeniu mu oświadczenia o odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Złożenie przez beneficjenta gwarancji żądania zapłaty o odpowiedniej treści i z odpowiednimi dokumentami w przewidzianym w umowie gwarancji czasie od powstania wypadku gwarancyjnego oraz w okresie ważności gwarancji jest jedną z przesłanek powstania odpowiedzialności gwaranta (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 marca 2006r., IV CSK 112/05, Pr.Bankowe 2007/5/47).

Pozwany odmówił zapłaty kwoty gwarancji podnosząc zarzut braku stosowanego załącznika określonego w punkcie 6 lit. b gwarancji ubezpieczeniowej przy wezwaniu z dnia 1 marca 2012 roku.

Zgodnie z treścią pkt 4 w zw. z pkt 5 i pkt 6 gwarancji ubezpieczeniowej wystawionej w dniu 5 lutego 2010r. pozwany jako gwarant miał zapłacić na rzecz powoda jako beneficjenta w terminie 30 dni od daty otrzymania od beneficjenta wezwania do zapłaty wraz z załącznikami, zawierające pisemne oświadczenie powoda, że Zakład (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. nie wykonał lub nienależycie wykonał kontrakt objęty gwarancją, dokumenty poświadczające umocowanie osób podpisanych pod wezwaniem do zapłaty np. w postaci aktualnego odpisu KRS powoda, a ponadto potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię wezwania do zapłaty kwot należnych z tytułu gwarancji, tj. z tytułu

niewykonania lub nienależytego wykonania przez zobowiązanego kontraktu objętego umową z dnia 04.08.2009r. dotyczącą wykonania robót budowlano – montażowych.

Powód skierował do pozwanego wezwanie do zapłaty, które nie zawierało poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii wezwania do zapłaty skierowanego do zobowiązanego – Zakładu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K. z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy z dnia 04.08.2009r. Wskazanego wymogu nie spełnia dołączone do wezwania wezwanie do zapłaty skierowane do zobowiązanego z dnia 16.12.2011r. Wezwanie to nie zawierało bowiem wskazania, że żądane kwoty objęte refakturami nr (...) oraz nr (...) stanowią zwrot wydatków poniesionych przez powoda w związku z nienależytym wykonaniem przez zobowiązanego postanowień umowy z dnia 04.08.2009r. Do wezwania do zapłaty skierowanego do pozwanego nie zostały również dołączone refaktury, o których mowa w wezwaniu do zapłaty z dnia 16.12.2011r. Na podstawie załączonego wezwania do zapłaty skierowanego do zobowiązanego pozwany nie mógł wnioskować, że dotyczy ono należności objętych gwarancją ubezpieczeniową, w tym w szczególności, że powstały one na skutek nienależytego wykonania przez zobowiązanego umowy z dnia 04.08.2009r. Powód, co prawda, załączył do pozwu refaktury o nr (...) oraz nr (...) (k. 63, k. 64). Treść przedłożonych refaktur, wbrew twierdzeniom powoda, nie potwierdza, że zostały one wystawione na skutek nienależytego wykonania przez zobowiązanego postanowień umowy z dnia 04.08.2009r. Przedłożone refaktury dotyczą wyłącznie wykonania naprawy studni teletechnicznych N., (...) S.A. zleconych podmiotowi trzeciemu.

Przewidziane w pkt 5 i 6 gwarancji ubezpieczeniowej z dnia 05.02.2010r. wymogi formalne wezwanie do zapłaty nie mogą być uznane za wygórowane ani utrudniające realizację uprawnień powoda czy też zbyt formalistyczne. W punkcie 6 lit. b w sposób jednoznaczny określono treść wezwania do zapłaty jaka powinna być skierowana do zobowiązanego. Wzorując się na treści postanowień gwarancji powód mógł sformułować wezwanie do zapłaty do zobowiązanego odpowiadające warunkom określonym w punkcie 6 lit. b gwarancji ubezpieczeniowej. Wystarczyłoby, aby powód w wezwaniu do zapłaty z dnia 16.12.2011r. wskazał, że żądane kwoty wynikają z nienależytego wykonania przez zobowiązanego umowy w zakresie zleconych mu prac budowlano – montażowych lub też załączył faktury, których treść wskazywałaby na uchybienia zobowiązanego w zakresie wykonywanych prac budowlanych.

Obowiązek zapłaty przez pozwanego kwoty gwarancji aktualizował się po doręczeniu wezwania spełniającego wymogi formalne punkt 5 i 6 gwarancji ubezpieczeniowej. Brak w wezwaniu z dnia 1 marca 2012 roku załącznika w postaci kopii wezwania do zapłaty skierowanego do zobowiązanego, z którego wynikało, że żądanie zapłaty wynika z tytułu nienależytego wykonania przez zobowiązanego postanowień umownych oznaczało, że świadczenie pozwanego nie mogło stać się wymagalne, a tym samym pozwany mógł skutecznie odmówić zaspokojenia zgłoszonego przez powoda roszczenia. Zgłoszenie przez powoda żądanie wykonania przez pozwanego zobowiązania wynikającego z gwarancji ubezpieczeniowej z dnia 05.02.2010r. należy zatem uznać za pozbawione usprawiedliwionych podstaw, co uzasadnia oddalenie powództwa w całości.

O kosztach postępowania orzeczono na zasadach odpowiedzialności za wynik procesu i kosztów celowych - art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. Art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Koszt celowej obrony pozwanego stanowiło wynagrodzenie jego pełnomocnika ustalone w oparciu o regulację § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002, Nr 163, poz. 1349 z późn. zm) – 3.600 zł powiększone o opłatę skarbową od udzielonego pełnomocnictwa – 17 zł.

SSO Agnieszka Baran